

KOMMISJONSDIREKTIV 2010/43/EU

2017/EØS/26/37

av 1. juli 2010

om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF med hensyn til organisatoriske krav, interessekonflikter, forretningsførsel, risikostyring og innholdet i avtalen mellom en depotmottaker og et forvaltningsselskap(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF av 13. juli 2009 om samordning av lover og forskrifter om foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer (UCITS)⁽¹⁾, særlig artikkel 12 nr. 3, artikkel 14 nr. 2, artikkel 23 nr. 6, artikkel 33 nr. 6 og artikkel 51 nr. 4, og

ut fra følgende betraktninger:

1) Reglene og terminologien for organisatoriske krav, interessekonflikter og forretningsførsel bør i størst mulig omfang tilpasses standardene som ble innført på området finansielle tjenester ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF og om oppheving av rådsdirektiv 93/22/EEC⁽²⁾ og kommisjonsdirektiv 2006/73/EF av 10. august 2006 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til organisatoriske krav til og vilkår for drift av UCITS-er samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål⁽³⁾. En slik tilpasning vil, samtidig som den tar hensyn til særtrekkene ved kollektiv porteføljeforvaltning, gjøre det mulig å oppnå likeverdige standarder ikke bare innenfor de ulike sektorer for finansielle tjenester, men også innenfor kapitalforvaltning mer generelt, der flere medlemsstater allerede har utvidet visse krav i direktiv 2006/73/EF til å omfatte forvaltningsselskap for UCITS-fond.

2) Det er hensiktsmessig å vedta disse reglene i form av et direktiv, slik at gjennomføringsbestemmelsene kan tilpasses særtrekkene ved markedet og rettssystemet i hver enkelt medlemsstat. Et direktiv gir også størst mulighet for å oppnå samsvar med ordningen innført ved direktiv 2006/73/EF.

3) Selv om prinsippene fastsatt i dette direktiv er relevante for alle forvaltningsselskaper, er de tilstrekkelig fleksible til å sikre at anvendelsen av dem, og vedkommende myndigheters tilsyn med anvendelsen av dem, står i et rimelig forhold til og tar hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av et forvaltningsselskaps virksomhet, det mangfoldet av foretak som omfattes av direktiv 2009/65/EF, og de store forskjellene mellom de ulike UCITS-ene som kan forvaltes av et forvaltningsselskap.

4) Med mindre annet følger av nasjonal lovgivning, bør forvaltningsselskaper kunne overlate til tredjemann å utføre noen av deres oppgaver. Gjennomføringsreglene bør leses i tråd med dette. Forvaltningsselskapet bør særlig vise behørig aktsomhet når det, idet det tar hensyn til arten av de funksjoner som skal utføres av tredjemann, avgjør om foretaket som utfører disse oppgavene, kan anses å være kvalifisert og i stand til å utføre vedkommende funksjoner. Tredjemann bør derfor oppfylle alle krav knyttet til organisering og interessekonflikter i forbindelse med oppgaven som skal utføres. Det innebærer også at forvaltningsselskapet bør kontrollere at tredjemann har truffet alle egnede tiltak for å oppfylle nevnte krav, og at det bør kontrollere at tredjemann virkelig oppfyller disse kravene. Når den som oppgavene utkontrakteres til, har ansvar for å anvende reglene for de utkontrakterte oppgavene, bør tilsvarende krav knyttet til organisering og interessekonflikter få anvendelse på overvåkingen av de utkontrakterte oppgavene. Forvaltningsselskapet bør i forbindelse med framgangsmåten for behørig aktsomhet kunne ta hensyn til at tredjemann som oppgaver utkontrakteres til, ofte er omfattet av direktiv 2004/39/EF.

5) For å unngå at det anvendes forskjellige standarder for forvaltningsselskaper og investeringselskaper som ikke har utpekt et forvaltningsselskap, bør slike investeringselskaper omfattes av de samme atferdsregler og bestemmelser om interessekonflikter og risikostyring som forvaltningsselskaper. Dette direktivs regler for administrative framgangsmåter og internkontrollordninger bør derfor, i samsvar med god praksis, få anvendelse både på forvaltningsselskaper og investeringselskaper som ikke har utpekt et forvaltningsselskap, idet det tas hensyn til forholdsmessighetsprinsippet.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 176 av 10.7.2010, s. 42, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 168/2012 av 28. september 2012 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 70 av 13.12.2012, s. 23.

⁽¹⁾ EUT L 302 av 17.11.2009, s. 32.

⁽²⁾ EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 241 av 2.9.2006, s. 26.

- 6) I henhold til direktiv 2009/65/EF skal forvaltningsselskaper ha gode administrative framgangsmåter. For å oppfylle dette kravet bør forvaltningsselskaper opprette en godt dokumentert organisasjonsstruktur med klart fordelte ansvarsområder som sikrer god utveksling av opplysninger mellom alle berørte parter. Forvaltningsselskaper bør også opprette systemer som ivaretar opplysningers sikkerhet og sikrer kontinuitet i virksomheten, og som gjør det mulig for dem å overlate sine forpliktelser i tilfeller der deres oppgaver utføres av tredjemann.
- 7) Forvaltningsselskaper bør også ha de nødvendige ressurser til særlig å ansette personale med de nødvendige ferdigheter, de nødvendige kunnskaper og den nødvendige erfaring til å utføre sine oppgaver.
- 8) Når det gjelder sikre framgangsmåter for databehandling og forpliktelsen til å dokumentere alle transaksjoner som involverer UCITS-et, bør forvaltningsselskapet ha innført ordninger som gjør det mulig å registrere enhver transaksjon som foretas på UCITS-ets vegne, i rett tid og på riktig måte.
- 9) Regnskapsføring er en av de viktigste oppgavene for UCITS-ers administrasjon. Det er derfor av avgjørende betydning at regnskapspraksis beskrives nærmere i gjennomføringsbestemmelsene. Dette direktiv bør derfor opprettholde prinsippet om at alle eiendeler og forpliktelser i et UCITS eller dets investeringsavdelinger kan identifiseres direkte, og at det bør føres atskilte regnskaper. Dersom det i tillegg finnes forskjellige aksjeklasser på grunnlag av for eksempel størrelsen på forvaltningsgebyrer, bør det være mulig å utlede netto andelsverdi i de forskjellige klassene direkte fra regnskapet.
- 10) En klar fordeling av ansvarsområder mellom den øverste ledelsen og tilsynsfunksjonen er avgjørende for gjennomføringen av de egnede internkontrollordningene som kreves i henhold til direktiv 2009/65/EF. Dette medfører at den øverste ledelsen bør ha ansvar for gjennomføringen av den allmenne investeringspolitikken omhandlet i kommisjonsforordning (EU) nr. 583/2010 av 1. juli 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF med hensyn til nøkkelinformasjon og de vilkår som skal oppfylles når nøkkelinformasjon eller prospektet framlegges i et annet varig medium enn papir eller på et nettsted⁽¹⁾. Den øverste ledelsen bør også beholde ansvaret for investeringsstrategiene, som er de allmenne retningslinjer for UCITS-ets strategiske fordeling av eiendeler, og investeringsmetodene, som er nødvendige for å gjennomføre investeringspolitikken på en egnet og effektiv måte. En klar ansvarsfordeling bør også sikre at det finnes egnede kontroller, slik at UCITS-ets eiendeler investeres i samsvar med fondsreglene eller stiftelsesdokumentet og de gjeldende lovbestemmelser, og at risikogrensene for det enkelte UCITS overholdes. Ansvarsfordelingen bør være i samsvar med den øverste ledelsens og tilsynsfunksjonens rolle og ansvarsområder i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning og regelverk for foretaksstyring. Den øverste ledelsen kan omfatte flere av eller alle styremedlemmene.
- 11) For å sikre at et forvaltningsselskap har en egnet kontrollordning, kreves en fast etterlevelsesfunksjon og en internrevisjonsfunksjon. Etterlevelsesfunksjonen bør utformes slik at den oppdager enhver risiko for at forvaltningsselskapet ikke oppfyller sine forpliktelser i henhold til direktiv 2009/65/EF. Revisjonsfunksjonen bør ha som formål å kontrollere og evaluere de ulike framgangsmåter for kontroll og administrative ordninger som forvaltningsselskapet har innført.
- 12) Det er nødvendig å gi forvaltningsselskaper et visst spillerom når de utformer sin risikostyring. Selv i tilfeller der det ikke er hensiktsmessig eller rimelig å ha en egen risikostyringsfunksjon, bør likevel forvaltningsselskapet kunne godtgjøre at særlige tiltak for å forebygge interessekonflikter er truffet for å muliggjøre en uavhengig utførelse av risikostyringsoppgaver.
- 13) I henhold til direktiv 2009/65/EF skal forvaltningsselskaper innføre regler for personlige transaksjoner. I henhold til direktiv 2006/73/EF bør forvaltningsselskaper hindre at deres ansatte som er gjenstand for interessekonflikter eller har innsideinformasjon i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF av 28. januar 2003 om innsidehandel og markedsmanipulering (markedsmissbruk)⁽²⁾, gjennomfører personlige transaksjoner som innebærer misbruk av opplysninger de har fått i forbindelse med sin yrkesvirksomhet.
- 14) I henhold til direktiv 2009/65/EF skal forvaltningsselskaper sikre at enhver porteføljetransaksjon som berører UCITS-et, kan rekonstrueres med hensyn til opprinnelse, deltakende parter og art samt tid og sted for gjennomførelse. Det er derfor nødvendig å fastsette krav om registrering av porteføljetransaksjoner og tegnings- og innløsningsordrer.
- 15) I henhold til direktiv 2009/65/EF skal forvaltningsselskaper for UCITS-er innføre egnede ordninger for å sikre rettferdig behandling av UCITS-er når interessekonflikter ikke kan unngås. Forvaltningsselskaper bør derfor i slike tilfeller sikre at den øverste ledelsen eller et annet vedkommende internt organ i forvaltningsselskapet umiddelbart underrettes, slik at disse kan treffe de beslutninger som er nødvendige for å sikre rettferdig behandling av UCITS-ene og deres andelseiere.

⁽¹⁾ EUT L 176 av 10.07.2010, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 96 av 12.4.2003, s. 16.

- 16) Det bør kreves at forvaltningsselskaper vedtar, anvender og opprettholder en effektiv og egnet strategi for utøvelsen av stemmeretter knyttet til de finansielle instrumentene som innehas av de forvaltede UCITS-ene, for å sikre at stemmerettene utøves utelukkende til fordel for UCITS-ene. Opplysninger om strategien og anvendelsen av den bør være kostnadsfritt tilgjengelig for investorene, herunder på et nettsted. En eventuell beslutning om ikke å utøve stemmeretter kan under visse omstendigheter anses å være utelukkende til fordel for UCITS-et, alt avhengig av dets investeringsstrategi. Et investeringsselskap bør imidlertid ikke utelukkes fra selv å stemme eller gi forvaltningsselskapet særskilte stemmeinstrukser.
- 17) Plikten til å underrette den øverste ledelsen eller et annet vedkommende internt organ i forvaltningsselskapet slik at disse skal kunne treffe de nødvendige beslutninger, bør ikke begrense forvaltningsselskapenes og UCITS-enes plikt til å redegjøre, for eksempel i de periodiske rapportene, om situasjoner der de organisatoriske eller administrative ordningene for å håndtere interessekonflikter ikke er tilstrekkelige til med rimelig sikkerhet å forhindre risikoen for skade. Redegjørelsen bør forklare og begrunne forvaltningsselskapets beslutning, også når det besluttes ikke å treffe tiltak, idet det tas hensyn til interne retningslinjer og framgangsmåter som er vedtatt for å identifisere, forhindre og håndtere interessekonflikter.
- 18) I henhold til direktiv 2009/65/EF skal forvaltningsselskaper opptre på den måte som best tjener de forvaltede UCITS-ene og markedets integritet. Visse former for atferd, for eksempel utnyttelse av forskjellen i tidssoner i ulike markeder og sen handel, kan skade andelseierne og undergrave markedets virkemåte. Forvaltningsselskaper bør derfor innføre egnede framgangsmåter for å forhindre forsømmelser. Forvaltningsselskaper bør videre innføre egnede framgangsmåter for å beskytte mot urimelige gebyrer og virksomheter som overdreven handel, idet det tas hensyn til UCITS-ets investeringsmål og -politikk.
- 19) Også når forvaltningsselskaper utfører ordrer om å handle på de forvaltede UCITS-enes vegne direkte eller ved å sende ordrene til tredjemann, bør de opptre på den måte som best tjener UCITS-ets interesse. Når forvaltningsselskaper utfører ordrer på UCITS-ets vegne, bør de treffe alle rimelige tiltak for vedvarende å oppnå best mulig resultat for UCITS-et, idet det tas hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for utførelse og oppgjør, ordrens størrelse og art eller andre hensyn som er relevante for utførelsen av ordren.
- 20) For å sikre at forvaltningsselskaper opptre med nødvendig kompetanse, omhu og aktsomhet på den måte som best tjener de forvaltede UCITS-enes interesse i henhold til direktiv 2009/65/EF, er det nødvendig å fastsette regler for behandling av ordrer.
- 21) Visse avgifter, provisjoner eller ikke-monetære ytelser som kan betales til eller av et forvaltningsselskap, bør ikke tillates, ettersom de kan påvirke oppfyllelsen av kravene fastsatt i direktiv 2009/65/EF om at forvaltningsselskapet skal opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i UCITS-ets interesse. Det er derfor nødvendig å fastsette klare regler som angir når betaling av avgifter, provisjoner og ikke-monetære ytelser ikke anses som et brudd på disse prinsippene.
- 22) Forvaltningsselskapets virksomhet på tvers av landegrensene skaper nye utfordringer i forholdet mellom forvaltningsselskapet og UCITS-ets depotmottaker. For å gi den nødvendige rettssikkerhet bør hovedpunktene i avtalen mellom UCITS-ets depotmottaker og forvaltningsselskapet, dersom forvaltningsselskapet er etablert i en annen medlemsstat enn UCITS-ets hjemstat, angis i dette direktiv. For å sikre at avtalen tjener sitt formål, er det nødvendig å fastsette lovkonfliktregler som avviker fra artikkel 3 og 4 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 593/2008 av 17. juni 2008 om hvilken lovgivning som får anvendelse på avtaleforpliktelse (Roma I)⁽¹⁾, slik at den lovgivningen som får anvendelse på avtalen, er lovgivningen i UCITS-ets hjemstat.
- 23) Direktiv 2009/65/EF inneholder et krav om å angi kriteriene for vurdering av om et forvaltningsselskaps risikostyringsprosess er egnet. Kriteriene omhandler utarbeidingen av egnede og dokumenterte retningslinjer for risikostyring som skal anvendes av forvaltningsselskaper. Retningslinjene bør gjøre det mulig for forvaltningsselskaper å vurdere risikoene ved posisjonene som erverves i porteføljene de forvalter, og de enkelte risikoenes bidrag til porteføljens samlede risikoprofil. Retningslinjene for risikostyringen bør utarbeides slik at de er egnet og står i et rimelig forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av forvaltningsselskapets virksomhet og av de forvaltede UCITS-enes virksomhet.
- 24) Forvaltningsselskapers regelmessige vurdering, kontroll og gjennomgåelse av retningslinjene for risikostyring er også et kriterium for å vurdere om risikostyringsprosessen er egnet. Dette kriteriet omfatter også en gjennomgåelse av om tiltak som er truffet for å bøte på eventuelle mangler ved gjennomføringen av risikostyringsprosessen, er effektive.

⁽¹⁾ EUT L 177 av 4.7.2008, s. 6.

- 25) Som en vesentlig del av kriteriene for vurdering av om risikostyringsprosesser er egnede, bør forvaltningsselskaper vedta forholdsmessige og effektive risikoberegningsmetoder for til enhver tid å kunne beregne hvilke risikoer de forvaltede UCITS-ene er eller kan bli utsatt for. Disse kravene bygger på felles praksis som vedkommende myndigheter i medlemsstatene har avtalt. De omfatter både kvantitative tiltak, for kvantifiserbare risikoer, og kvalitative metoder. Elektroniske databehandlings-systemer og verktøyer som anvendes ved beregning av kvantitative tiltak, bør integreres med hverandre eller med kundekontakt- og regnskapsprogrammer. Risikoberegningsmetodene bør gjøre det mulig å foreta en egnet risikoberegning i perioder med økt markedsuro, og de bør ved behov gjennomgå i andelseiernes interesse. De bør også gjøre det mulig å foreta en egnet vurdering av konsentrasjonen av og samspillet mellom relevante risikoer på porteføljenivå.
- 26) Målet for et velfungerende risikostyringssystem er at investeringsgrensene fastsatt i direktiv 2009/65/EF, for eksempel grenser for samlet engasjement og eksponering for motpartsrisiko, overholdes av forvaltningsselskaper. Det bør derfor fastsettes kriterier for hvordan samlet engasjement og motpartsrisiko skal beregnes.
- 27) Med hensyn til fastsettelsen av disse kriteriene er det nødvendig at dette direktiv forklarer hvordan samlet engasjement kan beregnes, herunder ved anvendelse av forpliktelsesmetoden, «value at risk»-metoden eller avanserte risikoberegningsmetoder. Direktivet bør også fastsette hovedpunktene i den metoden som forvaltningsselskapet bør anvende for å beregne motpartsrisiko. Ved anvendelse av disse reglene bør det tas hensyn til vilkårene for bruk av metodene, herunder de prinsipper som skal anvendes ved slike avtaler om sikkerhetsstillelse for å redusere UCITS-ets eksponering for motpartsrisiko, samt bruk av sikrings- og avregningsordninger som er utarbeidet av vedkommende myndigheter innenfor rammene av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn.
- 28) I henhold til direktiv 2009/65/EF skal forvaltningsselskaper anvende en framgangsmåte for å foreta en nøyaktig og uavhengig vurdering av OTC-derivaters verdi. I dette direktiv fastsettes derfor nærmere regler for nevnte framgangsmåte i samsvar med kommisjonsdirektiv 2007/16/EF av 19. mars 2007 om gjennomføring av rådsdirektiv 85/611/EØF om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (UCITS) med hensyn til forklaring av visse definisjoner⁽¹⁾. I samsvar med god praksis bør forvaltningsselskaper anvende disse kravene på instrumenter som utsetter UCITS-er for verdsettingsrisiko tilsvarende den for OTC-derivater, for eksempel risiko knyttet til illikvide produkter og/eller avkastningsstrukturens kompleksitet. Forvaltningsselskaper bør derfor innføre ordninger og framgangsmåter som oppfyller kravene fastsatt i artikkel 44, for å vurdere mindre likvide eller kompliserte omsettelige verdipapirer og pengemarkedsinstrumenter som krever anvendelse av modellbaserte verdsettingsmetoder.
- 29) Ved direktiv 2009/65/EF pålegges et forvaltningsselskap å gi de berørte vedkommende myndigheter opplysninger om de typer derivatinstrumenter som et UCITS har investert i, de underliggende risikoer, de gjeldende kvantitative grenser og de metoder som velges for å vurdere risikoene knyttet til slike transaksjoner. Innholdet og framgangsmåten som forvaltningsselskapet skal følge når det oppfyller denne forpliktelsen, skal angis nærmere.
- 30) Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2009/77/EF⁽²⁾, er rådspurt med hensyn til teknisk rådgivning.
- 31) Tiltakene fastsatt i dette direktiv er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomiteé —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Artikkel 1

Formål

I dette direktiv fastsettes gjennomføringsbestemmelser for direktiv 2009/65/EF som gjelder

1. beskrivelse av framgangsmåter og ordninger nevnt i artikkel 12 nr. 1 annet ledd bokstav a) og krav til oppbygning og organisering med sikte på å redusere interessekonfliktene nevnt i artikkel 12 nr. 1 annet ledd bokstav b),
2. utarbeidelse av kriterier for korrekt og rettferdig opptreden med nødvendig kompetanse, omhu og aktsomhet, slik at UCITS-ets interesse ivaretas så godt som mulig, og kriterier for å fastslå typer av interessekonflikter, fastsette de prinsipper som kreves for å sikre at ressursene benyttes effektivt, og fastslå de tiltak som bør treffes for å identifisere, forhindre, forvalte eller avsløre interessekonflikter nevnt i artikkel 14 nr. 1 og 2,
3. de opplysninger som skal inngå i avtalene mellom depotmottakeren og forvaltningsselskapet nevnt i artikkel 23 nr. 5 og artikkel 33 nr. 5, og

⁽¹⁾ EUT L 79 av 20.3.2007, s. 11.

⁽²⁾ EUT L 25 av 29.1.2009, s. 18.

4. risikostyringsprosessen nevnt i artikkel 51 nr. 1, særlig kriterier for vurdering av egnetheten av risikostyringsprosessen som forvaltningsselskapet anvender, og retningslinjene for risikostyring samt de ordninger, prosesser og metoder for risikoberegning og risikostyring som er knyttet til slike kriterier.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Dette direktiv får anvendelse på forvaltningsselskaper som forvalter foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer (UCITS) nevnt i artikkel 6 nr. 2 i direktiv 2009/65/EF.

Kapittel V i dette direktiv får også anvendelse på depotmottakere som utøver virksomhet i samsvar med bestemmelsene i kapittel IV og i kapittel V avsnitt 3 i direktiv 2009/65/EF.

2. Bestemmelsene i dette kapittel, kapittel II artikkel 12 og kapittel III, IV og VI får anvendelse *mutatis mutandis* på investeringselskaper som ikke har utpekt et forvaltningsselskap med tillatelse i henhold til direktiv 2009/65/EF.

I slike tilfeller skal «forvaltningsselskap» forstås som «investeringselskap».

Artikkel 3

Definisjoner

I dette direktiv får definisjonene fastsatt i direktiv 2009/65/EF anvendelse, og i tillegg menes med:

1. «kunde» en fysisk eller juridisk person eller ethvert annet foretak, herunder et UCITS, som et forvaltningsselskap utøver kollektiv porteføljeforvaltning for eller yter tjenester til i henhold til artikkel 6 nr. 3 i direktiv 2009/65/EF,
2. «andelseier» en fysisk eller juridisk person som eier en eller flere andeler i et UCITS,
3. «berørt person» når det gjelder et forvaltningsselskap, enten
 - a) et styremedlem, en partner eller tilsvarende, eller en leder for forvaltningsselskapet,
 - b) en ansatt i forvaltningsselskapet og enhver annen fysisk person som stiller sine tjenester til rådighet for forvaltningsselskapet og er under dets kontroll, og som er involvert i forvaltningsselskapets kollektive porteføljeforvaltning,

c) en fysisk person som innenfor rammen av en utkontrakteringsavtale til tredjemann er direkte involvert i ytingen av tjenester til forvaltningsselskapet i forbindelse med forvaltningsselskapets kollektive porteføljeforvaltning,

4. «øverste ledelse» den eller de personer som faktisk leder forvaltningsselskapets virksomhet i samsvar med artikkel 7 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2009/65/EF,
5. «styre» forvaltningsselskapets styre,
6. «tilsynsfunksjon» de berørte personer eller det eller de berørte organer som har ansvar for tilsyn med den øverste ledelsen og for vurdering og regelmessig kontroll av egnetheten og effektiviteten av risikostyringsprosessen og av de retningslinjer, ordninger og framgangsmåter som er innført for å oppfylle forpliktelsene i direktiv 2009/65/EF,
7. «motpartsrisiko» UCITS-ets risiko for tap som følge av at motparten i en transaksjon kanskje misligholder sine forpliktelser før endelig oppgjør av transaksjonens kontantstrøm,
8. «likviditetsrisiko» risikoen for at en posisjon i UCITS-ets portefølje ikke kan selges, realiseres eller avsluttes til en begrenset kostnad i løpet av tilstrekkelig kort tid, og for at UCITS-et derfor ikke alltid klarer å oppfylle kravene i artikkel 84 nr. 1 i direktiv 2009/65/EF,
9. «markedsrisiko» UCITS-ets risiko for tap som følge av svingninger i markedsverdien på posisjoner i UCITS-ets portefølje på grunn av endringer i markedsvariabler, for eksempel renter, valutakurser, aksjekurser og råvarepriser eller en utsteders kredittverdighet,
10. «operasjonell risiko» UCITS-ets risiko for tap som følge av utilstrekkelige interne prosesser og mangler knyttet til forvaltningsselskapets personale og systemer eller som følge av eksterne hendelser, herunder rettslig og dokumentasjonsrelatert risiko samt risiko som følge av handels-, oppgjørs- og vurderingsprosedyrer som anvendes på UCITS-ets vegne.

Begrepet «styre» som defineres første ledd nummer 5, skal ikke omfatte kontrollorganet dersom forvaltningsselskapet har en dobbeltstruktur som består av et styre og et kontrollorgan.

KAPITTEL II

**ADMINISTRATIVE FRAMGANGSMÅTER OG
KONTROLLORDNINGER**

(Artikkel 12 nr. 1 bokstav a) og artikkel 14 nr. 1 bokstav c) i
direktiv 2009/65/EF)

AVSNITT 1

Alminnelige prinsipper

Artikkel 4

Generelle krav til framgangsmåter og organisasjon

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper overholder følgende krav:

- a) de skal innføre, gjennomføre og opprettholde framgangsmåter for beslutningstaking samt en organisasjonsstruktur som klart og på en dokumentert måte fastslår rapporteringslinjer og fordeler funksjoner og ansvarsområder,
- b) de skal sikre at berørte personer er oppmerksomme på de framgangsmåter som må følges for at de skal ivareta sine ansvarsområder på en tilfredsstillende måte,
- c) de skal innføre, gjennomføre og opprettholde egnede internkontrollordninger utformet for å sikre samsvar med beslutninger og framgangsmåter på alle nivåer i forvaltningsselskapet,
- d) de skal innføre, gjennomføre og opprettholde en effektiv internrapportering og formidling av opplysninger på alle relevante nivåer i forvaltningsselskapet og en effektiv utveksling av opplysninger med en eventuell berørt tredjemann,
- e) de skal opprettholde egnet og ordnet dokumentasjon av sin virksomhet og interne organisasjon.

Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper tar hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet samt arten og omfanget av de tjenester og oppgaver som utføres i forbindelse med denne virksomheten.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder systemer og framgangsmåter som er tilstrekkelige for å ivareta opplysningers sikkerhet, integritet og fortrolighet, idet det tas hensyn til arten av vedkommende opplysninger.

3. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder hensiktsmessige retningslinjer for virksomhetskontinuitet, for å sikre, i tilfelle av avbrudd i selskapets systemer og framgangsmåter, at viktige data og funksjoner beholdes, og at tjenester og oppgaver opprettholdes, eller der dette ikke er mulig, en rettidig

gjenoppretting av slike data og funksjoner og en rettidig gjenoptakelse av selskapets tjenester og oppgaver.

4. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder regnskapsprinsipper og -rutiner som setter dem i stand til, etter anmodning fra vedkommende myndighet, rettidig å gi denne myndigheten finansielle rapporter som gir et sant og korrekt bilde av selskapenes finansielle stilling og er i samsvar med alle gjeldende regnskapsstandarder og -regler.

5. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper fører tilsyn med og regelmessig evaluerer sine systemers egnethet og effektivitet, sine internkontrollordninger og andre ordninger fastsatt i samsvar med nr. 1-4, og at de treffer egnede tiltak for å rette opp eventuelle mangler.

Artikkel 5

Ressurser

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper ansetter personale med de ferdigheter, den kunnskap og den ekspertise som er nødvendig for å ivareta de ansvarsområdene de er tillagt.

2. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper har de ressurser og den sakkunnskap som er nødvendig for effektivt å kunne overvåke den virksomhet tredjemann utøver på grunnlag av en avtale med forvaltningsselskapet, særlig med hensyn til styring av de risikoer som er knyttet til avtalen.

3. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper, når berørte personer utøver flere funksjoner, sikrer at dette ikke hindrer og sannsynligvis ikke vil hindre disse berørte personene i å utøve enkelte særlige funksjoner på en sunn, ærlig og profesjonell måte.

4. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper for formålene fastsatt i nr. 1-3 tar hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet samt arten og omfanget av de tjenester og oppgaver som utføres i forbindelse med denne virksomheten.

AVSNITT 2

Administrative framgangsmåter og regnskapspraksis

Artikkel 6

Klagebehandling

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder effektive og gjennomsiktede framgangsmåter for rimelig og rask behandling av klager fra investorer.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at alle klager og de tiltak som treffes for å løse dem, registreres.

3. Investorer skal kunne inngi klage kostnadsfritt. Opplysningene om framgangsmåter nevnt i nr. 1 skal gjøres kostnadsfritt tilgjengelig for investorer.

Artikkel 7

Elektronisk databehandling

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper treffer egnede tiltak for å innføre hensiktsmessige elektroniske systemer slik at alle ordrer om porteføljetransaksjoner og ordrer om tegning eller innløsning kan registreres i rett tid og på riktig måte og kravene i artikkel 14 og 15 oppfylles.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer et høyt sikkerhetsnivå i forbindelse med elektronisk databehandling, og at de etter behov sikrer de registrerte opplysningenes integritet og fortrolighet.

Artikkel 8

Regnskapspraksis

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at det anvendes regnskapsprinsipper og -praksis nevnt i artikkel 4 nr. 4 for å beskytte andelseierne.

UCITS-ers regnskaper skal føres på en slik måte at alle UCITS-ets eiendeler og forpliktelser til enhver tid kan identifiseres direkte.

Dersom et UCITS har flere investeringsavdelinger, skal det føres atskilte regnskaper for dem.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder regnskapsprinsipper og -praksis som er i samsvar med regnskapsreglene i UCITS-ets hjemstat, for å sikre at beregningen av netto andelsverdi for hvert UCITS blir riktig på grunnlag av regnskapsføringen, og at tegnings- og innløsningsordrer kan utføres på riktig måte til denne netto andelsverdien.

3. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører egnede framgangsmåter for å sikre korrekt og nøyaktig verdsetting av UCITS-ets eiendeler og forpliktelser i samsvar med de gjeldende regler nevnt i artikkel 85 i direktiv 2009/65/EF.

AVSNITT 3

Internkontrollordninger

Artikkel 9

Kontroll foretatt av den øverste ledelsen og tilsynsfunksjonen

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper, når de fordeler funksjoner internt, sørger for at den øverste ledelsen og, dersom det er relevant, tilsynsfunksjonen har ansvar for å sikre at forvaltningsselskapet oppfyller sine forpliktelser i henhold til direktiv 2009/65/EF.

2. Forvaltningsselskapet skal påse at den øverste ledelsen

a) har ansvar for gjennomføringen av den allmenne investeringspolitikken for hvert forvaltet UCITS, som i relevante tilfeller er definert i investeringselskapets prospekt, fondsregler eller stiftelsesdokument,

b) overvåker godkjenningen av investeringsstrategier for hvert forvaltet UCITS,

c) har ansvar for å sikre at forvaltningsselskapet har en fast og effektiv etterlevelsesfunksjon, som nevnt i artikkel 10, også dersom denne funksjonen utøves av tredjemann,

d) sikrer og regelmessig kontrollerer at den allmenne investeringspolitikken, investeringsstrategiene og risikogrensene for hvert forvaltet UCITS gjennomføres korrekt og effektivt og etterleves, også dersom risikostyringsfunksjonen utøves av tredjemann,

e) godkjenner og regelmessig kontrollerer at de interne framgangsmåtene for investeringsbeslutninger for hvert forvaltet UCITS er hensiktsmessige, for å sikre at disse beslutningene er i samsvar med de godkjente investeringsstrategiene,

f) godkjenner og regelmessig kontrollerer retningslinjene for risikostyring og ordningene, prosessene og metodene som anvendes for å gjennomføre retningslinjene nevnt i artikkel 38, herunder risikobegrensningssystemet for hvert forvaltet UCITS.

3. Forvaltningsselskapet skal også sikre at den øverste ledelsen og, dersom det er relevant, tilsynsfunksjonen skal

a) vurdere og regelmessig kontrollere om retningslinjene, ordningene og framgangsmåtene som innføres for å oppfylle forpliktelsene i direktiv 2009/65/EF, er effektive,

b) treffe egnede tiltak for å rette opp eventuelle mangler.

4. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at den øverste ledelsen regelmessig og minst hvert år mottar skriftlige rapporter om saker som gjelder etterlevelse, internrevisjon og risikostyring, med særlig angivelse av om hensiktsmessige korrigerende tiltak er truffet i tilfelle av eventuelle mangler.

5. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at den øverste ledelsen regelmessig mottar rapporter om gjennomføringen av investeringsstrategier og de interne framgangsmåtene for investeringsbeslutninger nevnt i nr. 2 bokstav b)-e).

6. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at en eventuell tilsynsfunksjon regelmessig mottar skriftlige rapporter om sakene nevnt i nr. 4.

Artikkel 10

Fast etterlevelsesfunksjon

1. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder egnede retningslinjer og framgangsmåter for å oppdage enhver mulig risiko for at foretaket ikke skal kunne oppfylle sine forpliktelser i henhold til direktiv 2009/65/EF, samt enhver tilknyttet risiko, og innfører hensiktsmessige tiltak og framgangsmåter for å gjøre slik risiko så liten som mulig og sette vedkommende myndigheter i stand til å utøve sin myndighet effektivt i henhold til nevnte direktiv.

Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper tar hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet samt arten og omfanget av de tjenester og oppgaver som utføres i forbindelse med denne virksomheten.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører og opprettholder en fast og effektiv etterlevelsesfunksjon som opptrer uavhengig og har følgende ansvarsområder:

- a) å overvåke og regelmessig vurdere om de tiltak, retningslinjer og framgangsmåter som er fastsatt i samsvar med nr. 1, og de handlinger som er foretatt for å rette opp eventuelle mangler med hensyn til forvaltningsselskapets overholdelse av sine forpliktelser, er egnede og effektive,
- b) å gi råd til og bistå berørte personer med ansvar for å utføre tjenester og oppgaver med sikte på å overholde foretakets forpliktelser i henhold til direktiv 2009/65/EF.

3. For at etterlevelsesfunksjonen nevnt i nr. 2 skal kunne ivareta sitt ansvar på en korrekt og uavhengig måte, skal forvaltningsselskaper sikre at følgende vilkår er oppfylt:

- a) etterlevelsesfunksjonen må ha nødvendig myndighet, nødvendige ressurser, nødvendige sakkunnskaper og nødvendig tilgang til alle relevante opplysninger,

b) en leder for etterlevelsesfunksjonen må utnevnes og ha ansvar for etterlevelsesfunksjonen og for alle rapporter som regelmessig og minst hvert år oversendes den øverste ledelsen om saker som gjelder etterlevelse, med særlig angivelse av om hensiktsmessige korrigerende tiltak er truffet i tilfelle av eventuelle mangler,

c) berørte personer involvert i etterlevelsesfunksjonen må ikke være involvert i utførelsen av de tjenester eller oppgaver de fører tilsyn med,

d) metoden for å fastsette godtgjøringen til berørte personer som er involvert i etterlevelsesfunksjonen, må ikke påvirke eller sannsynligvis påvirke deres objektivitet.

Det skal imidlertid ikke kreves at et forvaltningsselskap overholder første ledd bokstav c) eller d) dersom det kan godtgjøre at kravet, med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet samt arten og omfanget av dets tjenester og oppgaver, ikke er forholdsmessig, og at dets etterlevelsesfunksjon fortsatt er effektiv.

Artikkel 11

Fast internrevisjonsfunksjon

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper, dersom det er hensiktsmessig og står i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet samt arten og omfanget av den kollektive porteføljeforvaltningen som utøves i forbindelse med denne virksomheten, innfører og opprettholder en internrevisjonsfunksjon som er atskilt fra og uavhengig av forvaltningsselskapets øvrige funksjoner og oppgaver.

2. Internrevisjonsfunksjonen nevnt i nr. 1 skal ha følgende ansvarsområder:

- a) å innføre, gjennomføre og opprettholde en revisjonsplan for å evaluere egnetheten og effektiviteten av forvaltningsselskapets systemer, internkontrollordninger og andre ordninger,
- b) å gi anbefalinger på grunnlag av resultatet av arbeidet utført i samsvar med bokstav a),
- c) å kontrollere at anbefalingene nevnt i bokstav b) følges,
- d) å framlegge rapporter i forbindelse med internrevisjonsaker i samsvar med artikkel 9 nr. 4.

Artikkel 12

Fast risikostyringsfunksjon

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører og opprettholder en fast risikostyringsfunksjon.

2. Den faste risikostyringsfunksjonen nevnt i nr. 1 skal være hierarkisk og funksjonelt uavhengig av de operative enhetene.

Medlemsstatene kan imidlertid frita forvaltningsselskaper fra denne forpliktelsen dersom det er hensiktsmessig og rimelig ut fra arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet og av de forvaltede UCITS-enes virksomhet.

Et forvaltningsselskap skal kunne godtgjøre at det er truffet egnede tiltak for å forebygge interessekonflikter som muliggjør en uavhengig utførelse av risikostyringsoppgaver, og at selskapets risikostyringsprosess oppfyller kravene i artikkel 51 i direktiv 2009/65/EF.

3. Den faste risikostyringsfunksjonen skal

- a) gjennomføre retningslinjer og framgangsmåter for risikostyring,
- b) sikre samsvar med UCITS-ets risikobegrensningssystem, herunder lovfestede grenser for samlet engasjement og motpartsrisiko i samsvar med artikkel 41-43,
- c) gi råd til styret med hensyn til identifisering av risikoprofilen for hvert forvaltet UCITS,
- d) regelmessig framlegge rapporter for styret og, der en slik finnes, tilsynsfunksjonen om
 - i) samsvaret mellom nåværende risikonivåer for hvert forvaltet UCITS og den risikoprofilen som er avtalt for vedkommende UCITS,
 - ii) hvert forvaltet UCITS' overholdelse av de relevante risikobegrensningssystemene,
 - iii) risikostyringsprosessens egnethet og effektivitet, med særlig angivelse av om hensiktsmessige korrigerende tiltak er truffet i tilfelle av eventuelle mangler,
- e) regelmessig framlegge rapporter for den øverste ledelsen om det nåværende risikonivået for hvert forvaltet UCITS og eventuelle faktiske eller forventede overskridelser av grensene, for å sikre at det umiddelbart kan treffes egnede tiltak,
- f) kontrollere og fremme, der det er relevant, ordningene og framgangsmåtene for verdsetting av OTC-derivater nevnt i artikkel 44.

4. Den faste risikostyringsfunksjonen skal ha den nødvendige myndighet og tilgang til alle relevante opplysninger som kreves for å utføre oppgavene omhandlet i nr. 3.

Artikkel 13

Personlige transaksjoner

1. Dersom en berørt person er involvert i virksomhet som vil kunne føre til en interessekonflikt, eller har tilgang til innsideinformasjon i henhold til artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2003/6/EF eller til annen fortrolig informasjon om UCITS-er eller om transaksjoner med eller for UCITS-er som følge av aktiviteter utført av den berørte person på forvaltningsselskapets vegne, skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder hensiktsmessige ordninger for å hindre at den berørte person utfører følgende aktiviteter:

- a) gjennomfører en personlig transaksjon som minst oppfyller ett av følgende kriterier:
 - i) den berørte person har forbud mot å inngå i den personlige transaksjonen i henhold til direktiv 2003/6/EF,
 - ii) transaksjonen innebærer misbruk eller utilbørlig bruk av fortrolige opplysninger,
 - iii) transaksjonen er eller vil sannsynligvis komme i konflikt med forvaltningsselskapets forpliktelser i henhold til direktiv 2009/65/EF eller direktiv 2004/39/EF,
 - b) råder eller hjelper en annen person, utenfor rammen av sitt ansettelsesforhold eller kontrakten om tjenester, til å gjennomføre en transaksjon i finansielle instrumenter som, dersom dette var en personlig transaksjon for den berørte person, ville vært omfattet av bokstav a) i dette nummer eller av artikkel 25 nr. 2 bokstav a) eller b) i direktiv 2006/73, eller på annen måte ville utgjort misbruk av opplysninger om ordrer som ennå ikke er utført,
 - c) meddeler, utenfor rammen av sitt ansettelsesforhold eller kontrakten om tjenester, og uten at dette berører artikkel 3 bokstav a) i direktiv 2003/6/EF, opplysninger eller uttalelser til andre dersom den berørte person vet, eller med rimelighet burde vite, at denne andre personen som et resultat av meddelelsen kommer til å eller sannsynligvis vil foreta seg følgende:
 - i) gjennomføre en transaksjon i finansielle instrumenter som, dersom dette var en personlig transaksjon for den berørte person, ville vært omfattet av bokstav a) i dette nummer eller av artikkel 25 nr. 2 bokstav a) eller b) i direktiv 2006/73/EF, eller på annen måte ville utgjort misbruk av opplysninger om ordrer som ennå ikke er utført,
 - ii) råde eller hjelpe en annen person til å gjennomføre en slik transaksjon.
2. Ordningene som kreves i henhold til nr. 1, skal særlig utformes for å sikre at
- a) enhver berørt person som omfattes av nr. 1, er oppmerksom på restriksjonene for personlige transaksjoner og på de tiltak som er fastsatt av forvaltningsselskapet i forbindelse med personlige transaksjoner og offentliggjøring av disse, i samsvar med nr. 1,

- b) forvaltningsselskapet blir informert omgående om eventuelle personlige transaksjoner som en berørt person gjennomfører, enten ved en melding om denne transaksjonen eller på andre måter som gjør at forvaltningsselskapet kan identifisere slike transaksjoner,
- c) den personlige transaksjonen som forvaltningsselskapet er gitt melding om eller som det identifiserer, herunder enhver godkjenning eller ethvert forbud i forbindelse med en slik transaksjon, registreres.

Med hensyn til første ledd bokstav b) skal forvaltningsselskapet, når visse oppgaver utføres av tredjemann, sikre at enheten som utfører oppgaven, registrerer personlige transaksjoner som enhver berørt person deltar i, og på anmodning umiddelbart framlegger opplysningene for forvaltningsselskapet.

3. Nummer 1 og 2 får ikke anvendelse på følgende typer av personlige transaksjoner:

- a) personlige transaksjoner gjennomført i henhold til en skjønnsmessig porteføljeforvaltningstjeneste der det i forbindelse med transaksjonen ikke har vært noen forutgående kontakt mellom porteføljeforvalteren og den berørte person eller en annen person for hvis regning transaksjonen gjennomføres,
- b) personlige transaksjoner i UCITS-er eller med andeler i foretak for kollektiv investering som er underlagt tilsyn i henhold til lovgivningen i en medlemsstat, som krever et tilsvarende nivå av risikospredning for foretakets eiendeler, der den berørte person og enhver annen person for hvis regning transaksjonene gjennomføres, ikke deltar i ledelsen av foretaket.

4. Ved anvendelse av nr. 1-3 i denne artikkel menes med «personlig transaksjon» det samme som i artikkel 11 i direktiv 2006/73/EF.

Artikkel 14

Registrering av porteføljetransaksjoner

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at det umiddelbart registreres opplysninger for hver porteføljetransaksjon knyttet til UCITS-er, slik at ordren og den gjennomførte transaksjonen kan rekonstrueres i detalj.
2. Registreringen nevnt i nr. 1 skal omfatte
 - a) navnet eller annen betegnelse på UCITS-et og personen som opptrer på UCITS-ets vegne,
 - b) de nødvendige opplysninger for å identifisere det berørte instrumentet,
 - c) mengde,
 - d) type ordre eller transaksjon,
 - e) pris,

- f) for ordrer, dato og nøyaktig tidspunkt for oversendelsen av ordren og navn eller annen betegnelse på personen ordren ble oversendt til, eller for transaksjoner, dato og nøyaktig tidspunkt for beslutningen om å handle og gjennomføringen av transaksjonen,
- g) navn på personen som oversender ordren eller gjennomfører transaksjonen,
- h) eventuelle grunner til at ordren trekkes tilbake,
- i) for gjennomførte transaksjoner, motpart og handelsplass.

I første ledd bokstav i) menes med «handelsplass» et regulert marked som nevnt i artikkel 4 nr. 1 punkt 14 i direktiv 2004/39/EF, en multilateral handelsfasilitet som nevnt i artikkel 4 nr. 1 punkt 15 i nevnte direktiv, et foretak som systematisk trer inn i kundens ordre, som nevnt i artikkel 4 nr. 1 punkt 7 i nevnte direktiv, eller en prisstiller eller annen likviditetstilbyder eller en enhet som i en tredjestat utøver en tilsvarende funksjon som noen av disse.

Artikkel 15

Registrering av tegnings- og innløsningsordrer

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper treffer alle rimelige tiltak for å sikre at mottatte tegnings- og innløsningsordrer i forbindelse med UCITS-er umiddelbart samles og registreres når de mottas.
2. Registreringen skal omfatte opplysninger om
 - a) det berørte UCITS-et,
 - b) personen som gir eller oversender ordren,
 - c) personen som mottar ordren,
 - d) dato og tidspunkt for ordren,
 - e) betalingsvilkår og betalingsmidler,
 - f) type ordre,
 - g) dato for gjennomføring av ordren,
 - h) antall tegnede eller innløste andeler,
 - i) tegnings- eller innløsningspris for hver andel,
 - j) andelens samlede tegnings- eller innløsningsverdi,
 - k) ordrens bruttoverdi, herunder tegningsgebyrer, eller nettobeløpet etter fradrag av innløsningsgebyrer.

*Artikkel 16***Registreringskrav**

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at registreringene nevnt i artikkel 14 og 15 oppbevares i minst 5 år.

Vedkommende myndigheter kan imidlertid i ekstraordinære tilfeller kreve at forvaltningsselskaper oppbevarer noen eller alle slike registreringer i lengre perioder avhengig av arten av instrumentet eller porteføljetransaksjonen, dersom dette er nødvendig for at myndigheten skal kunne utøve sine tilsynsfunksjoner i henhold til direktiv 2009/65/EF.

2. Når et forvaltningsselskaps tillatelse har opphørt, kan medlemsstater eller vedkommende myndigheter kreve at forvaltningsselskapet oppbevarer registreringer nevnt i nr. 1 til femårsperioden har utløpt.

Når forvaltningsselskapet overfører sitt ansvar i forbindelse med UCITS-et til et annet forvaltningsselskap, kan medlemsstatene eller vedkommende myndigheter kreve at det treffes tiltak for å sikre at det berørte selskapet får tilgang til registreringene for de seneste fem årene.

3. Registreringene skal oppbevares på et medium som gjør det mulig å lagre opplysningene slik at de er tilgjengelige for vedkommende myndighet i framtiden, i en slik form og på en slik måte at følgende vilkår er oppfylt:

- a) vedkommende myndighet må raskt kunne få tilgang til dem og kunne rekonstruere alle viktige trinn i behandlingen av hver enkelt porteføljetransaksjon,
- b) det må være mulig på en enkel måte å slå fast om det er foretatt eventuelle rettelser eller andre endringer, og å få tilgang til innholdet i registreringene før slike rettelser eller endringer er foretatt,
- c) det må ikke være mulig å manipulere eller endre registreringene på andre måter.

KAPITTEL III

INTERESSEKONFLIKTER

(Artikkel 12 nr. 1 bokstav b), artikkel 14 nr. 1 bokstav d) og artikkel 14 nr. 2 bokstav c) i direktiv 2009/65/EF)

*Artikkel 17***Kriterier for identifisering av interessekonflikter**

1. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper, for å identifisere de typene av interessekonflikter som kan oppstå ved utførelse av tjenester og oppgaver, og hvis forekomst vil kunne skade et verdipapirforetaks interesser, gjennom minstekriterier tar i betraktning muligheten for at forvaltningsselskapet eller en

berørt person, eller en person med en direkte eller indirekte kontrollerende tilknytning til forvaltningsselskapet, befinner seg i noen av følgende situasjoner, enten som resultat av utøvelse av kollektiv porteføljeforvaltning eller av andre årsaker:

- a) forvaltningsselskapet eller vedkommende person vil sannsynligvis få en finansiell gevinst eller unngå et finansielt tap på UCITS-ets bekostning,
 - b) forvaltningsselskapet eller vedkommende person har en interesse i utfallet av en tjeneste eller en oppgave som utføres for UCITS-et eller en annen kunde, eller av en transaksjon som utføres på kundens eller UCITS-ets vegne, som er vesensforskjellig fra UCITS-ets interesse i det samme utfallet,
 - c) forvaltningsselskapet eller vedkommende person har et finansielt eller annet insentiv til å begunstige en annen kundes eller kundegruppes interesser framfor interessene til UCITS-et,
 - d) forvaltningsselskapet eller vedkommende person utøver den samme virksomheten for UCITS-et som for en eller flere andre kunder som ikke er UCITS-er,
 - e) forvaltningsselskapet eller vedkommende person mottar eller kommer til å motta, i samband med kollektiv porteføljeforvaltning som utøves for UCITS-et, et incitament fra en annen person enn UCITS-et i form av penger, varer eller tjenester ut over standardprovisjonen eller godtgjørelsen for vedkommende tjeneste.
2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper, når de identifiserer typer av interessekonflikter, tar hensyn til
- a) forvaltningsselskapets interesser, herunder slike som følger av at selskapet tilhører et konsern, eller som følger av utførte tjenester og oppgaver, kundenes interesser og forvaltningsselskapets forpliktelser overfor UCITS-et,

- b) interessene til to eller flere forvaltede UCITS-er.

*Artikkel 18***Retningslinjer for interessekonflikter**

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder effektive retningslinjer for interessekonflikter. Retningslinjene skal foreligge i skriftlig form og være tilpasset forvaltningsselskapets størrelse og organisering samt virksomhetens art, omfang og kompleksitet.

Dersom forvaltningsselskapet er del av et konsern, skal retningslinjene også ta i betraktning alle omstendigheter som selskapet er eller bør være oppmerksom på, og som kan føre til at det oppstår en interessekonflikt som følge av strukturen og forretningsvirksomheten til andre medlemmer i konsernet.

2. De retningslinjer for interessekonflikter som innføres i samsvar med nr. 1, skal

- a) med hensyn til den kollektive porteføljeforvaltningen som utøves av eller på forvaltningsselskapets vegne, angi hvilke omstendigheter som utgjør eller kan gi opphav til en interessekonflikt som medfører en vesentlig risiko for at UCITS-ets eller en eller flere andre kunders interesser skades,
- b) angi hvilke framgangsmåter som skal følges og hvilke tiltak som skal treffes for å håndtere slike konflikter.

Artikkel 19

Uavhengighet ved konflikthåndtering

1. Medlemsstatene skal sikre at de framgangsmåter og tiltak som er fastsatt i artikkel 18 nr. 2 bokstav b), er slik utformet at de sikrer at berørte personer som deltar i ulik forretningsvirksomhet som innebærer en interessekonflikt, utfører denne virksomheten med en grad av uavhengighet som er hensiktsmessig med hensyn til størrelsen på og virksomheten til forvaltningsselskapet og det konsernet som foretaket tilhører, og med hensyn til størrelsen på risikoen for at kundenes interesser skades.

2. Framgangsmåtene som skal følges og tiltakene som skal treffes i samsvar med artikkel 18 nr. 2 bokstav b), skal omfatte følgende dersom det er nødvendig og hensiktsmessig for at forvaltningsselskapet skal kunne sikre den påkrevde grad av uavhengighet:

- a) effektive framgangsmåter for å forhindre eller kontrollere utveksling av opplysninger mellom berørte personer engasjert i kollektiv porteføljeforvaltning som innebærer en risiko for interessekonflikt, og der utvekslingen av nevnte opplysninger kan skade interessene til en eller flere kunder,
- b) separat tilsyn med berørte personer hvis hovedfunksjoner innebærer å utøve kollektiv porteføljeforvaltning på vegne av eller yte tjenester til kunder eller investorer hvis interesser kan komme i konflikt, eller som på annen måte representerer ulike interesser som kan komme i konflikt, herunder forvaltningsselskapets egne interesser,
- c) avskaffing av enhver direkte forbindelse mellom godtgjøring av berørte personer som i hovedsak deltar i én virksomhet, og godtgjøring av eller inntekter generert av andre berørte personer som i hovedsak deltar i en annen virksomhet, når en interessekonflikt kan komme til å oppstå i tilknytning til disse virksomhetene,
- d) tiltak for å hindre eller begrense enhver persons utøvelse av utilbørlig innflytelse over den måten en berørt person utøver kollektiv porteføljeforvaltning på,
- e) tiltak for å hindre eller kontrollere at en berørt person samtidig eller umiddelbart deretter deltar i separat kollektiv porteføljeforvaltning der slik deltaking vil kunne undergrave en korrekt håndtering av interessekonflikter.

Dersom vedtakelse eller praktisering av et/en eller flere av disse tiltakene og framgangsmåtene ikke sikrer den nødvendige grad av uavhengighet, skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper vedtar alternative eller ytterligere tiltak og framgangsmåter som er nødvendige og hensiktsmessige for å oppnå dette.

Artikkel 20

Håndtering av virksomhet som fører til skadelige interessekonflikter

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper registrerer og regelmessig oppdaterer opplysninger over de typer kollektiv porteføljeforvaltning som utøves av eller på vegne av det forvaltningsselskap der en interessekonflikt som medfører en vesentlig risiko for å skade interessene til et eller flere UCITS-er, har oppstått eller, når det gjelder en løpende kollektiv porteføljeforvaltning, kan oppstå.

2. Dersom de organisatoriske eller administrative ordningene som forvaltningsselskapet har innført for å håndtere interessekonflikter, ikke er tilstrekkelige til med rimelig sikkerhet å hindre at interessene til UCITS-er eller dets andelseiere skades, skal medlemsstatene kreve at den øverste ledelsen eller et annet behørig internt organ i forvaltningsselskapet umiddelbart underrettes, slik at disse kan treffe en nødvendig beslutning for å sikre at forvaltningsselskapet opptrer i UCITS-ets og dets andelseieres interesse.

3. Forvaltningsselskapet skal rapportere til investorene om situasjonene nevnt i nr. 2 gjennom et egnet varig medium og begrunne sin beslutning.

Artikkel 21

Strategier for utøvelse av stemmeretter

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper utarbeider egnede og effektive strategier for å bestemme når og hvordan stemmeretter knyttet til instrumenter i de forvaltede porteføljene skal utøves, utelukkende til fordel for det berørte UCITS-et.

2. Strategien nevnt i nr. 1 skal omfatte tiltak og framgangsmåter for

- a) å føre tilsyn med relevante foretakshendelser,
- b) å sikre at utøvelsen av stemmeretter er i samsvar med det berørte UCITS-ets investeringsmål og - politikk,
- c) å forebygge eller håndtere interessekonflikter som følger av utøvelsen av stemmeretter.

3. En sammenfattende beskrivelse av strategiene nevnt i nr. 1 skal gjøres tilgjengelig for investorer.

Nærmere opplysninger om tiltak som treffes på grunnlag av disse strategiene, skal kostnadsfritt gjøres tilgjengelige for andelseierne på deres anmodning.

KAPITTEL IV

ATFERDSREGLER

(Artikkel 14 nr. 1 bokstav a) og b) og artikkel 14 nr. 2 bokstav a) og b) i direktiv 2009/65/EF)

AVSNITT 1

Alminnelige prinsipper

Artikkel 22

Plikt til å opptre i UCITS-ets og dets andelseiers interesse

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at forvaltede UCITS-ers andelseiere behandles rettferdig.

Forvaltningsselskaper skal avstå fra å sette interessen til en gruppe andelseiere over interessen til en annen gruppe andelseiere.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper anvender egnede retningslinjer og framgangsmåter for å forhindre forsømmelser som med rimelighet kan forventes å påvirke markedets stabilitet og integritet.

3. Med forbehold for bestemmelser i nasjonal lovgivning skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper sikrer at rettferdige, korrekte og gjennomsiktede prissettingsmodeller og verdsettingssystemer anvendes for de forvaltede UCITS-ene, for å overholde plikten til å opptre i andelseiernes interesse. Forvaltningsselskaper skal kunne godtgjøre at UCITS-enes porteføljer er korrekt verdsatt.

4. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper opptrer på en slik måte at UCITS-er og deres andelseiere ikke påføres unødige kostnader.

Artikkel 23

Krav om behørig aktsomhet

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at de viser stor aktsomhet ved valg av og løpende tilsyn med investeringer, i UCITS-enes og markedsintegritetens interesse.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at de har tilstrekkelig kunnskap om og forståelse av de eiendelene UCITS-ene har investert i.

3. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper utarbeider skriftlige retningslinjer og framgangsmåter for å vise behørig aktsomhet, og at de innfører effektive ordninger for å sikre at investeringsbeslutninger på UCITS-enes vegne foretas i samsvar med UCITS-enes mål, investeringsstrategi og risikogrenser.

4. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper, når de innfører sine retningslinjer for risikostyring og etter at de, dersom det er relevant, har tatt hensyn til den planlagte investeringens art, utarbeider prognoser for og foretar analyser av investeringens bidrag til UCITS-ets porteføljesammensetning, likviditet og risiko- og avkastningsprofil før de foretar investeringen. Analysene må utelukkende foretas på grunnlag av pålitelige og oppdaterte opplysninger både om kvantitet og kvalitet.

Forvaltningsselskaper skal utvise behørig sakkunnskap, omhu og aktsomhet når de inngår, administrerer eller sier opp avtaler med tredjemann i forbindelse med risikostyringsoppgaver. Før de inngår slike avtaler, skal forvaltningsselskaper treffe de nødvendige tiltak for å kontrollere at tredjemann har tilstrekkelig evne og kapasitet til å utføre risikostyringsoppgavene på en pålitelig, profesjonell og effektiv måte. Forvaltningsselskapet skal innføre metoder for løpende vurdering av hvordan tredjemann utfører sine oppgaver.

AVSNITT 2

Behandling av tegnings- og innløsningsordrer

Artikkel 24

Rapporteringskrav i forbindelse med utførelse av tegnings- og innløsningsordrer

1. Medlemsstatene skal sikre at når forvaltningsselskaper har utført en tegnings- eller innløsningsordre fra en andelseier, må de ved hjelp av et varig medium underrette andelseieren om at ordren er utført så snart det er mulig og senest første virkedag etter at ordren er utført, eller dersom bekreftelsen mottas av forvaltningsselskapet fra en tredjemann, senest første virkedag etter at bekreftelsen er mottatt fra tredjemann.

Første ledd får imidlertid ikke anvendelse dersom underretningen inneholder de samme opplysningene som en bekreftelse som omgående skal sendes til andelseieren av en annen person.

2. Underretningen nevnt i nr. 1 skal, dersom det er relevant, inneholde følgende opplysninger:

- a) identifisering av forvaltningsselskapet,
- b) navnet på eller annen beskrivelse av andelseieren,
- c) dato og tidspunkt for mottakelse av ordren samt betalingsmåte,
- d) dato for utførelse,
- e) identifisering av UCITS-et,

- f) ordrens art (tegning eller innløsning),
- g) antall berørte andeler,
- h) andelens verdi ved tegning eller innløsning,
- i) datoen for referanseverdien,
- j) ordrens bruttov verdi, herunder tegningsgebyrer, eller nettobeløpet etter fradrag av innløsningsgebyrer,
- k) summen av de provisjoner og utgifter som faktureres, og en spesifisering av postene dersom investor anmoder om dette.

3. Når ordre regelmessig utføres på en andelseiers vegne, skal forvaltningsselskaper enten treffe tiltakene angitt i nr. 1 eller minst hver sjettede måned framlegge for andelseieren opplysningene angitt i nr. 2 som gjelder disse transaksjonene.

4. Forvaltningsselskaper skal på anmodning gi andelseieren opplysninger om ordrestatus.

AVSNITT 3

Beste utførelse

Artikkel 25

Iverksetting av beslutninger om å handle på det forvaltede UCITS-ets vegne

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper opptrer i de forvaltede UCITS-enes interesse når de iverksetter beslutninger om å handle på de forvaltede UCITS-enes vegne ved forvaltningen av deres porteføljer.
2. Ved anvendelse av nr. 1 skal medlemsstatene sikre at forvaltningsselskaper treffer alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for UCITS-ene, idet det tas hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for utførelse og oppgjør, ordrens størrelse og art eller andre hensyn som er relevante for utførelsen av ordren. Disse faktorenes relative betydning skal fastsettes ut fra følgende kriterier:
 - a) UCITS-ets mål, investeringspolitikk og spesifikke risiko, som angis i prospektet eller eventuelt i UCITS-ets fondsregler eller vedtekter,
 - b) ordrens særtrekk,
 - c) særtrekkene ved finansielle instrumenter som er gjenstand for vedkommende ordre,
 - d) særtrekkene ved de handelsplasser ordren kan rettes til.

3. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører og gjennomfører effektive ordninger for å oppfylle kravet i nr. 2. Særlig skal forvaltningsselskaper innføre og gjennomføre retningslinjer som gjør at de kan oppnå best mulig resultat for UCITS-ers ordre i samsvar med nr. 2.

Forvaltningsselskaper skal innhente forhåndsgodkjenning av retningslinjene for ordreførelse fra investeringselskapet. Forvaltningsselskapet skal gjøre tilgjengelig for andelseierne egnede opplysninger om retningslinjene som er fastsatt i samsvar med denne artikkel, og om eventuelle vesentlige endringer i retningslinjene.

4. Forvaltningsselskaper skal regelmessig kontrollere hvordan deres ordninger og retningslinjer for ordreførelse fungerer, med sikte på å identifisere og, dersom det er relevant, rette opp eventuelle mangler.

I tillegg skal forvaltningsselskaper årlig gjennomgå retningslinjene for ordreførelse. En slik gjennomgåelse skal også foretas når det skjer en vesentlig endring som påvirker forvaltningsselskapets evne til fortsatt å kunne oppnå best mulig resultat for de forvaltede UCITS-ene.

5. Forvaltningsselskaper skal kunne godtgjøre at de har utført ordre på UCITS-ets vegne i samsvar med forvaltningsselskapets retningslinjer for ordreførelse.

Artikkel 26

Plassering av ordre hos andre enheter for å handle på UCITS-ers vegne

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper opptrer i de forvaltede UCITS-enes interesse når de som ledd i forvaltningen av disse UCITS-enes porteføljer plasserer ordre hos andre enheter for å handle på UCITS-enes vegne.
2. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper treffer alle rimelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for UCITS-ene, idet det tas hensyn til pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for utførelse og oppgjør, ordrens størrelse og art eller andre hensyn som er relevante for utførelsen av ordren. Disse faktorenes relative betydning skal fastsettes under henvisning til artikkel 25 nr. 2.

Forvaltningsselskaper skal derfor innføre og gjennomføre retningslinjer som gjør det mulig for dem å oppfylle kravet nevnt i første ledd. Retningslinjene skal for hver klasse instrumenter angi hvilke enheter ordrene kan plasseres hos. Forvaltningsselskaper skal inngå i ordninger for utførelse bare dersom ordningene oppfyller kravene fastsatt i denne artikkel. Forvaltningsselskapene skal gjøre tilgjengelig for andelseierne egnede opplysninger om retningslinjene som er fastsatt i samsvar med dette ledd, og om eventuelle vesentlige endringer i retningslinjene.

3. Forvaltningsselskaper skal regelmessig kontrollere hvordan de retningslinjer som er fastsatt i samsvar med nr. 2, fungerer, særlig kvaliteten på utførelsen til de enheter som er identifisert i disse retningslinjene, og, dersom det er relevant, rette opp eventuelle mangler.

I tillegg skal forvaltningsselskaper årlig gjennomgå retningslinjene. En slik gjennomgåelse skal også foretas når det skjer en vesentlig endring som påvirker forvaltningsselskapets evne til fortsatt å kunne oppnå best mulig resultat for de forvaltede UCITS-ene.

4. Forvaltningsselskaper skal kunne godtgjøre at de har plassert ordre på UCITS-ets vegne i samsvar med retningslinjene fastsatt i samsvar med nr. 2.

AVSNITT 4

Ordrebehandling

Artikkel 27

Alminnelige prinsipper

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører og gjennomfører framgangsmåter og ordninger som gjør det mulig å utføre porteføljetransaksjoner på UCITS-ers vegne på en hurtig, effektiv og redelig måte.

Framgangsmåtene og ordningene som gjennomføres av forvaltningsselskaper, skal oppfylle følgende vilkår:

- a) de skal sikre at ordre som utføres på UCITS-ers vegne, blir raskt og nøyaktig registrert og fordelt,
- b) de skal i rekkefølge og omgående utføre UCITS-ers ellers sammenlignbare ordre, med mindre ordrens særtrekk eller rådende markedsforhold gjør at dette ikke er praktisk mulig, eller dersom UCITS-ets interesser krever noe annet.

Finansielle instrumenter eller pengebeløp som mottas som oppgjør for utførte ordre, skal raskt og korrekt overføres til det berørte UCITS-ets konto.

2. Et forvaltningsselskap skal ikke misbruke opplysninger om ikke utførte ordre fra UCITS-er, og skal treffe alle rimelige tiltak for å hindre at noen av selskapets berørte personer misbruker slike opplysninger.

Artikkel 28

Sammenslåing og fordeling av handelsordre

1. Medlemsstatene skal ikke tillate at forvaltningsselskaper slår sammen en ordre fra et UCITS med en ordre fra et annet UCITS eller en annen kunde eller med en ordre for egen regning, med mindre følgende vilkår er oppfylt:

a) det må være usannsynlig at sammenslåingen av ordre generelt vil være til ulempe for et UCITS eller en kunde hvis ordre blir sammenslått,

b) det må fastsettes og gjennomføres retningslinjer for ordrefordeling som i tilstrekkelig presise vendinger angir hvordan en rimelig fordeling av sammenslåtte ordre skal skje, herunder hvordan ordrenes volum og pris avgjør fordelingen og behandlingen av delvise utførelser.

2. Medlemsstatene skal sikre at når et forvaltningsselskap slår sammen en ordre fra et UCITS med en eller flere ordre fra andre UCITS-er eller kunder, og den sammenslåtte ordren blir delvis utført, skal forvaltningsselskapet fordele de tilknyttede handlene i samsvar med sine retningslinjer for ordrefordeling.

3. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper som har slått sammen transaksjoner for egen regning med en eller flere ordre fra UCITS-er eller andre kunder, ikke fordeler de tilknyttede handlene på en måte som er til skade for UCITS-et eller den andre kunden.

4. Medlemsstatene skal sikre at dersom et forvaltningsselskap slår sammen en ordre fra et UCITS eller en annen kunde med en transaksjon for egen regning, og den sammenslåtte ordren blir delvis utført, skal det ved fordelingen av de tilknyttede handlene prioritere UCITS-et eller den andre kunden framfor seg selv.

Dersom forvaltningsselskapet likevel kan godtgjøre, ut fra rimelige grunner, for UCITS-et eller den andre kunden at det ikke kunne ha utført ordren på slike fordelaktige vilkår uten sammenslåingen, eller i det hele tatt, kan det fordele transaksjonen for egen regning forholdsmessig i samsvar med retningslinjene nevnt i nr. 1 bokstav b).

AVSNITT 5

Tilskyndelser

Artikkel 29

Ivaretagelse av UCITS-ers interesse

1. Medlemsstatene skal sikre at forvaltningsselskaper anses for ikke å opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i UCITS-ets interesse dersom de, med hensyn til investeringsforvaltning og administrasjon for forvaltningsforetak, betaler eller blir betalt andre gebyrer eller provisjoner eller gir eller mottar andre ikke-monetære ytelser enn følgende:

- a) et gebyr, en provisjon eller en ikke-monetær ytelse betalt eller gitt til eller av UCITS-et eller en person på vegne av UCITS-et,

- b) et gebyr, en provisjon eller en ikke-monetær ytelse betalt eller gitt til eller av tredjemann eller en person som opptrer på vegne av tredjemann, der følgende vilkår er oppfylt:
- i) UCITS-et skal ha blitt klart opplyst om gebyrets, provisjonens eller ytelsens forekomst, art og beløp, eller dersom beløpet ikke kan fastsettes, om metoden for å beregne dette beløpet, på en fyllestgjørende, nøyaktig og forståelig måte før den berørte tjenesten ytes,
 - ii) betalingen av gebyret eller provisjonen eller leveringen av den ikke-monetære ytelsen må være slik utformet at dette bedrer kvaliteten på den berørte tjenesten og ikke fører til manglende overholdelse av forvaltningsselskapets plikt til å opptre i UCITS-ets interesse,
- c) gebyrer i egentlig forstand som muliggjør eller er nødvendige for ytingen av den berørte tjenesten, herunder deponeringsavgifter, oppgjørs- og vekslebyr, lovpålagte avgifter eller rettsgebyrer, og som etter sin art ikke kan være årsak til konflikter med foretakets plikt til å opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i UCITS-ets interesse.

2. Medlemsstatene skal tillate at et forvaltningsselskap, med hensyn til nr. 1 bokstav b) i), gir sammenfattede opplysninger om de viktigste vilkårene for ordninger knyttet til gebyret, provisjonen eller den ikke-monetære ytelsen, forutsatt at forvaltningsselskapet påtar seg å gi nærmere opplysninger etter anmodning fra andelseieren, og forutsatt at det faktisk gjør dette.

KAPITTEL V

OPPLYSNINGER I STANDARDAVTALEN MELLOM EN DEPOTMOTTAKER OG ET FORVALTNINGSSKAP

(Artikkel 23 nr. 5 og artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF)

Artikkel 30

Elementer som gjelder framgangsmåtene som skal følges av avtalepartene

Medlemsstatene skal kreve at depotmottakeren og forvaltningsselskapet, som i dette kapittel kalles «avtalepartene», i den skriftlige avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF minst gir følgende opplysninger om tjenestene som ytes og framgangsmåtene som skal følges av avtalepartene:

- a) en beskrivelse av de framgangsmåter, herunder dem knyttet til oppbevaring, som skal innføres for de av UCITS-ets ulike typer eiendeler som overlates til depotmottakeren,

- b) en beskrivelse av de framgangsmåter som skal følges når forvaltningsselskapet planlegger en endring av UCITS-ets fondsregler eller prospekt, med angivelse av når depotmottakeren bør underrettes, og i hvilke tilfeller det kreves forhåndstillatelse fra depotmottakeren før endringen kan foretas,
- c) en beskrivelse av de midler og framgangsmåter som depotmottakeren skal anvende for å oversende til forvaltningsselskapet alle relevante opplysninger som det trenger for å utføre sine oppgaver, herunder en beskrivelse av de midler og framgangsmåter som er knyttet til utøvelsen av eventuelle rettigheter som følger med finansielle instrumenter, og de midler og framgangsmåter som anvendes for at forvaltningsselskapet og UCITS-et skal få rettidig tilgang til nøyaktige opplysninger om UCITS-ets regnskaper,
- d) en beskrivelse av de midler og framgangsmåter som vil gi depotmottakeren tilgang til alle relevante opplysninger den trenger for å utføre sine oppgaver,
- e) en beskrivelse av de framgangsmåter som gir depotmottakeren mulighet til å undersøke forvaltningsselskapets opptreden og vurdere kvaliteten på opplysningene som oversendes, herunder gjennom besøk på stedet,
- f) en beskrivelse av de framgangsmåter som gir forvaltningsselskapet mulighet til å vurdere depotmottakerens resultater i forhold til depotmottakerens avtaleforpliktelser.

Artikkel 31

Elementer som gjelder utveksling av opplysninger, krav om fortrolighet og hvitvasking av penger

1. Medlemsstatene skal kreve at parter til avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF i avtalen tar med minst følgende elementer som gjelder utveksling av opplysninger, krav om fortrolighet og hvitvasking av penger:

- a) en liste over alle opplysningene som skal utveksles mellom UCITS-et, dets forvaltningsselskap og depotmottakeren i forbindelse med tegning, innløsning, utstedelse, mortifikasjon og gjenkjøp av UCITS-ets andeler,
- b) de krav som stilles til avtalepartene om fortrolighet,
- c) opplysninger om avtalepartenes oppgaver og ansvarsområder når det gjelder forpliktelsene knyttet til forebygging av hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme, dersom det er relevant.

2. Kravene nevnt i nr. 1 bokstav b) skal utformes slik at de ikke hindrer verken vedkommende myndigheter i forvaltningsselskapets hjemstat eller vedkommende myndighet i UCITS-ets hjemstat i å få tilgang til relevante dokumenter og opplysninger.

*Artikkel 32***Elementer som gjelder utpeking av tredjemann**

Dersom depotmottakeren eller forvaltningsselskapet planlegger å utpeke en tredjemann til å utføre deres respektive oppgaver, skal medlemsstatene kreve at begge parter til avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF i avtalen tar med minst følgende opplysninger:

- a) et tilsagn fra begge avtaleparter om regelmessig å gi nærmere opplysninger om en eventuell tredjemann som utpekes av depotmottakeren eller forvaltningsselskapet for å utføre deres respektive oppgaver,
- b) et tilsagn om at den ene part på anmodning fra den andre vil gi opplysninger om hvilke kriterier som er anvendt ved valg av tredjemann, og hvilke tiltak som er truffet for å føre tilsyn med virksomheten som utøves av den valgte tredjemann,
- c) en erklæring om at en depotmottakers ansvar, som omhandlet i artikkel 24 eller 34 i direktiv 2009/65/EF, ikke skal berøres av at den overlater til tredjemann alle eller deler av de eiendelene den har til oppbevaring.

*Artikkel 33***Elementer som gjelder mulige endringer og oppsigelse av avtalen**

Medlemsstatene skal kreve at partene til avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF i avtalen tar med minst følgende opplysninger om endringer og oppsigelse av avtalen:

- a) avtalens gyldighetstid,
- b) vilkårene for endring eller oppsigelse av avtalen,
- c) de vilkår som er nødvendige for å lette overføringen til en annen depotmottaker, og, i tilfelle av en slik overføring, den framgangsmåte depotmottakeren skal følge for å sende alle relevante opplysninger til den andre depotmottakeren.

*Artikkel 34***Gjeldende lovgivning**

Medlemsstatene skal kreve at partene til avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF angir at lovgivningen i UCITS-ets hjemstat får anvendelse på avtalen.

*Artikkel 35***Elektronisk overføring av opplysninger**

I tilfeller der partene til avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF blir enige om å

anvende elektronisk overføring for noen av eller alle opplysningene som de utveksler, skal medlemsstatene kreve at avtalen omfatter bestemmelser om registrering av slike opplysninger.

*Artikkel 36***Avtalens omfang**

Medlemsstatene skal tillate at avtalen nevnt i enten artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF omfatter flere enn ett UCITS som forvaltes av forvaltningsselskapet. I slike tilfeller skal avtalen inneholde en liste over UCITS-ene som omfattes.

*Artikkel 37***Tjenestnivåavtale**

Medlemsstatene skal tillate at parter til avtalen gir nærmere opplysninger om de midler og framgangsmåter som er nevnt i artikkel 30 bokstav c) og d), enten i avtalen nevnt i artikkel 23 nr. 5 eller artikkel 33 nr. 5 i direktiv 2009/65/EF eller i en egen skriftlig avtale.

KAPITTEL VI

RISIKOSTYRING

(Artikkel 51 nr. 1 i direktiv 2009/65/EF)

AVSNITT 1

Retningslinjer for risikostyring og risikoberegning*Artikkel 38***Retningslinjer for risikostyring**

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører, gjennomfører og opprettholder egnede og dokumenterte retningslinjer for risikostyring som identifiserer de risikoer som de forvaltede UCITS-ene er eller kan bli utsatt for.

Retningslinjene for risikostyring skal omfatte de framgangsmåter som er nødvendige for å gjøre det mulig for forvaltningsselskapet å vurdere, for hvert UCITS det forvalter, eksponeringen for markeds-, likviditets- og motpartsrisiko samt eksponering for alle andre risikoer, herunder operasjonell risiko, som kan være av avgjørende betydning for det enkelte forvaltede UCITS-et.

Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper i retningslinjene for risikostyring behandler minst følgende elementer:

- a) de metoder, verktøyer og ordninger som gjør det mulig for dem å oppfylle kravene fastsatt i artikkel 40 og 41,

b) ansvarsfordelingen i forvaltningsselskapet med hensyn til risikostyring.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at retningslinjene for risikostyring nevnt i nr. 1 angir vilkårene for, innholdet i og hyppigheten av rapportene som risikostyringsfunksjonen i henhold til artikkel 12 skal framlegge for styret og den øverste ledelsen og, dersom det er relevant, tilsynsfunksjonen.

3. Ved anvendelse av nr. 1 og 2 skal medlemsstatene sikre at forvaltningsselskaper tar hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av selskapets virksomhet og av de forvaltede UCITS-enes virksomhet.

Artikkel 39

Vurdering av, tilsyn med og gjennomgåelse av retningslinjene for risikostyring

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper vurderer, fører tilsyn med og regelmessig kontrollerer

a) om retningslinjene for risikostyring og de ordninger, prosesser og metoder som er nevnt i artikkel 40 og 41, er egnede og effektive,

b) i hvilken utstrekning forvaltningsselskapet opptrer i samsvar med retningslinjene for risikostyring og de ordninger, prosesser og metoder som er nevnt i artikkel 40 og 41,

c) om de tiltak som er truffet for å rette opp eventuelle mangler i gjennomføringen av risikostyringsprosessen, er egnede og effektive.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper underretter vedkommende myndigheter i hjemstaten om eventuelle vesentlige endringer i risikostyringsprosessen.

3. Medlemsstatene skal sikre at kravene fastsatt i nr. 1 gjennomgås av vedkommende myndigheter i forvaltningsselskapets hjemstat løpende og når det gis tillatelse.

AVSNITT 2

Risikostyringsprosesser, eksponering for motpartsrisiko og utstederkonsentrasjon

Artikkel 40

Risikoberegning og risikostyring

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper innfører egnede og effektive ordninger, prosesser og metoder for

a) til enhver tid å beregne og styre de risikoer som de forvaltede UCITS-ene er eller kan bli utsatt for,

b) å sikre at grensene for samlet engasjement og motpartsrisiko etterleveres, i samsvar med artikkel 41 og 43.

Ordningene, prosessene og metodene skal stå i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av forvaltningsselskapets virksomhet og av de forvaltede UCITS-enes virksomhet og være i samsvar med UCITS-ets risikoprofil.

2. Ved anvendelse av nr. 1 skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper treffer følgende tiltak for hvert UCITS de forvalter:

a) innfører de ordninger, prosesser og metoder for risikoberegning som er nødvendige for å sikre at risikoen knyttet til ervervede posisjoner og deres bidrag til den samlede risikoprofilen beregnes nøyaktig på grunnlag av forsvarlige og pålitelige opplysninger, og at ordningene, prosessene og metodene for risikoberegning blir dokumentert på en egnet måte,

b) foretar, dersom det er relevant, regelmessige etterkontroller for å vurdere gyldigheten av ordningene for risikoberegning, som omfatter modellbaserte prognoser og estimater,

c) foretar, dersom det er relevant, regelmessige stresstester og scenarioanalyser for å styre risikoer som skyldes mulige endringer i markedsvilkårene som vil kunne skade UCITS-et,

d) innfører, gjennomfører og opprettholder et dokumentert system med interne grenser i forbindelse med tiltakene som treffes for å styre og kontrollere de relevante risikoer for hvert UCITS, idet det tas hensyn til alle risikoer som kan være av avgjørende betydning for UCITS-et i henhold til artikkel 38, og sikres at de er forenlige med UCITS-ets risikoprofil,

e) sikrer at det nåværende risikonivået for hvert UCITS er i samsvar med risikobegrensningssystemet omhandlet i bokstav d),

f) innfører, gjennomfører og opprettholder egnede framgangsmåter som ved faktiske eller forventede overtredelser av UCITS-enes risikobegrensningssystem fører til korrigerende tiltak som ivaretar andelseierens interesse.

3. Medlemsstatene skal påse at forvaltningsselskapene anvender en egnet prosess for likviditetsrisikostyring som sikrer at hvert UCITS de forvalter, til enhver tid opptrer i samsvar med artikkel 84 nr. 1 i direktiv 2009/65/EF.

Dersom det er relevant, skal forvaltningsselskaper foreta stresstester som gjør det mulig å vurdere UCITS-ets likviditetsrisiko under ekstraordinære omstendigheter.

4. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at likviditetsprofilen for hvert forvaltet UCITS' investeringer er forenlig med den innløsningspolitikken fastsatt i fondsreglene, stiftelsesdokumentet eller prospektet.

Artikkel 41

Beregning av samlet engasjement

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper beregner et forvaltet UCITS' samlede engasjement i henhold til artikkel 51 nr. 3 i direktiv 2009/65/EF på en av følgende måter:

a) det økte engasjementet og gjeldsgraden som det forvaltede UCITS-et frambringer gjennom bruk av finansielle derivater, herunder innebygde derivater i henhold til artikkel 51 nr. 3 fjerde ledd i direktiv 2009/65/EF, som ikke kan overskride samlet nettoverdi av UCITS-ets eiendeler,

b) markedsrisikoen for UCITS-ets portefølje.

2. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper beregner UCITS-ets samlede engasjement minst én gang om dagen.

3. Medlemsstatene kan tillate at forvaltningsselskaper beregner samlet engasjement ved å anvende forpliktelsesmetoden, «value at risk»-metoden eller andre avanserte risikoberegningsmetoder dersom det er hensiktsmessig. I denne bestemmelse menes med «value at risk» et mål for det høyeste forventede tap ved et gitt konfidensnivå i løpet av et bestemt tidsrom.

Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at metodene som velges for å beregne samlet engasjement, er egnede med hensyn til foretakets investeringsstrategi, typen og kompleksiteten av finansderivatene som anvendes, og hvor stor del av UCITS-ets portefølje som omfatter finansderivater.

4. Når et UCITS i samsvar med artikkel 51 nr. 2 i direktiv 2009/65/EF anvender metoder og hjelpemidler, herunder gjenkjøpsavtaler eller utlånstransaksjoner i verdipapirer, for å frambringe ytterligere gjeldsgrad eller eksponering for markedsrisiko, skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskapene tar hensyn til disse transaksjonene ved beregning av samlet engasjement.

Artikkel 42

Forpliktelsesmetoden

1. Når forpliktelsesmetoden anvendes for å beregne samlet engasjement, skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper anvender denne metoden på alle posisjoner i finansielle derivater, herunder innebygde derivater i henhold til artikkel 51 nr. 3 fjerde ledd i direktiv 2009/65/EF, uansett om metoden anvendes som ledd i UCITS-ets allmenne investeringspolitikk, for å redusere risikoen eller for å oppnå en effektiv porteføljeforvaltning i henhold til artikkel 51 nr. 2 i nevnte direktiv.

2. Når forpliktelsesmetoden anvendes for å beregne samlet engasjement, skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper konverterer alle posisjoner i finansielle derivater til markedsverdien av en tilsvarende posisjon i den underliggende eiendelen for derivatet (standard forpliktelsesmetode).

Medlemsstatene kan tillate at forvaltningsselskaper anvender andre beregningsmetoder som tilsvarer standard forpliktelsesmetode.

3. Medlemsstatene kan tillate at et forvaltningsselskap tar hensyn til avregnings- og sikringsordninger når det beregner samlet engasjement, forutsatt at disse ordningene ikke tilsidesetter umiddelbar og vesentlig risiko og medfører en tydelig begrensning av risikoeksponeringen.

4. Når anvendelsen av finansielle derivater ikke øker UCITS-ets engasjement, er det ikke nødvendig å ta det underliggende engasjementet med i forpliktelsesberegningen.

5. Når forpliktelsesmetoden anvendes, er det ikke nødvendig å ta med midlertidige innlånsavtaler som er inngått på UCITS-ets vegne i samsvar med artikkel 83 i direktiv 2009/65/EF, i beregningen av samlet engasjement.

Artikkel 43

Motpartsrisiko og utstederkonsentrasjon

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at motpartsrisiko som følger av et OTC-derivat, omfattes av grensene fastsatt i artikkel 52 i direktiv 2009/65/EF.

2. Når UCITS-ets eksponering for en motpart beregnes i samsvar med grensene nevnt i artikkel 52 nr. 1 i direktiv 2009/65/EF, skal forvaltningsselskapene anvende den positive løpende markedsverdien i OTC-derivatkontrakten med den motparten.

Forvaltningsselskaper kan motregne et UCITS' derivatposisjoner med samme motpart, forutsatt at de kan rettslig håndheve avregningsavtaler med motparten på vegne av UCITS-et. Avregning er bare tillatt for OTC-derivater med en og samme motpart og ikke i forbindelse med noen andre eksponeringer som UCITS-et kan ha med den samme motparten.

3. Medlemsstatene kan tillate at forvaltningsselskapene, mot sikkerhetsstillelse, reduserer UCITS-ets eksponering for en motpart i forbindelse med OTC-derivatstransaksjoner. Mottatt sikkerhetsstillelse skal være tilstrekkelig likvid til at den kan selges omgående til en pris som ligger nær verdsetningen før salget.

4. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper tar hensyn til sikkerhetsstillelse ved beregning av eksponering for motpartsrisiko i henhold til artikkel 52 nr. 1 i direktiv 2009/65/EF når forvaltningsselskapet overfører sikkerhetsstillelse til OTC-motparten på UCITS-ets vegne. Overført sikkerhetsstillelse kan tas i betraktning på nettogrunnlag bare dersom forvaltningsselskapet har mulighet til rettslig å håndheve avregningsavtaler med denne motparten på UCITS-ets vegne.

5. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskapene beregner grenser for utstederkonsentrasjon i henhold til artikkel 52 i direktiv 2009/65/EF på grunnlag av den underliggende eksponeringen som er frambrakt gjennom anvendelsen av finansielle derivater i samsvar med forpliktelsesmetoden.

6. Når det gjelder eksponering som følge av OTC-derivattransaksjoner i henhold til artikkel 52 nr. 2 i direktiv 2009/65/EF, skal medlemsstatene kreve at forvaltningsselskaper i beregningen tar med eventuell eksponering for motpartsrisiko i forbindelse med OTC-derivater.

AVSNITT 3

Framgangsmåter for verdsetting av OTC-derivater

Artikkel 44

Framgangsmåter for vurdering av verdien på OTC-derivater

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper kontrollerer at UCITS-ets engasjement i OTC-derivater tildeles virkelige verdier som ikke bygger bare på motpartenes markedsnoteringer for OTC-transaksjonene, og som oppfyller kriteriene fastsatt i artikkel 8 nr. 4 i direktiv 2007/16/EF.

2. Ved anvendelse av nr. 1 skal forvaltningsselskaper innføre, gjennomføre og opprettholde ordninger og framgangsmåter som sikrer en egnet, gjennomsliktig og rimelig verdsetting av UCITS-enes engasjement i OTC-derivater.

Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper sikrer at det foretas en egnet, nøyaktig og uavhengig vurdering av OTC-derivaters virkelige verdi.

Ordningene og framgangsmåtene for verdsetting skal være egnede og stå i forhold til arten og kompleksiteten av de berørte OTC-derivatene.

Forvaltningsselskaper skal oppfylle kravene i artikkel 5 nr. 2 og i artikkel 23 nr. 4 annet ledd når ordninger og framgangsmåter for verdsetting av OTC-derivater innebærer at tredjemann utfører visse oppgaver.

3. Ved anvendelse av nr. 1 og 2 skal risikostyringsfunksjonen tillegges særskilte plikter og ansvarsområder.

4. Ordningene og framgangsmåtene for verdsetting som er nevnt i nr. 2, skal i tilstrekkelig grad dokumenteres.

AVSNITT 4

Overføring av opplysninger om derivatinstrumenter

Artikkel 45

Rapporter om derivatinstrumenter

1. Medlemsstatene skal kreve at forvaltningsselskaper minst én gang i året framlegger for vedkommende myndigheter i hjemstaten rapporter med opplysninger som gir et pålitelig bilde av de typer derivatinstrumenter som anvendes for hvert forvaltet UCITS, de underliggende risikoer, de kvantitative grenser og de metoder som velges for å vurdere risikoene knyttet til derivattransaksjonene.

2. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter i forvaltningsselskapets hjemstat kontrollerer om opplysningene nevnt i nr. 1 foreligger regelmessig og er fullstendige, og at de har mulighet til å gripe inn dersom det er hensiktsmessig.

KAPITTEL VII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 46

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 30. juni 2011 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene og en sammenligningstabell som viser sammenhengen mellom disse bestemmelsene og dette direktiv.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 47

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 48

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 1. juli 2010.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President